

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 5 listopada 2015 r.

Poz. 3093

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.163.2015 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 4 listopada 2015 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 40 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2015, poz. 460 z późn. zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

w § 2 **ust. 3 i ust. 4** oraz w § 3 **ust. 2 i ust. 3** uchwały Nr X/103/2015 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 30 września 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych i innych będących w zarządzie Gminy Przecław.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Przecławiu w dniu 30 września 2015 r. podjęła uchwałę Nr X/103/2015 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych i innych będących w zarządzie Gminy Przecław. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 7 października 2015 r. Przeprowadzona przez organ nadzoru analiza wykazała, że niektóre zapisy przedmiotowej uchwały naruszają prawo, w związku, z czym w dniu 20 października 2015 r. zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia ich nieważności.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego, z tym że stawki opłat, o których mowa w ust. 4 i 6 art. 40 ustawy o drogach publicznych, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5 art. 40 przedmiotowej ustawy, nie może przekroczyć 200 zł. Stawka opłat, zgodnie z art. 40 ust. 9 ustawy podlega zróżnicowaniu w zależności od:

- 1) kategorii drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) rodzaju elementu zajętego pasa drogowego;
- 3) procentowej wielkości zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaju zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaju urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym.

W § 2 w ust. 3 i 4 oraz w § 3 w ust. 2 i 3 uchwały Rada dokonała zwolnień z opłaty za zajęcie pasa drogowego, które mają charakter podmiotowy. Związane są one bowiem z inwestorem, który realizuje określone w tych regulacjach inwestycje. Powołany wyżej przepis art. 40 ust. 9 upoważnia radę gminy do różnicowania opłat w oparciu jednak o kryteria w nim wymienione, jednakże żaden z czynników wymienionych w ustawie nie obejmuje kategorii podmiotu zajmującego pas drogowy. Nie sposób zatem, z delegacji zawartej w art. 40 ust. 8 i 9 ustawy o drogach, wyciągnąć wniosek o możliwości stosowania ulg i zwolnień dla określonych podmiotów. Przepis art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych wprowadził możliwość zróżnicowania wysokości stawek, jednak wyłącznie przy

zastosowaniu kryteriów w nim zawartych, nie zaś w zależności od celów, których zaspokajaniu służą urządzenia umieszczone w pasie drogowym. Wskazany przepis odwołuje się jedynie do rodzaju urządzenia lub rodzaju zajęcia. Z jego treści nie wynika zatem możliwość zastosowania kryterium podmiotowego (w zależności, kto urządzenie umieszcza), przedmiotowego, odnoszącego się do funkcji, rodzaju substancji przemieszczanej danym przewodem, czy też okresu umieszczania urządzenia w pasie drogowym. Rada gminy ustalając stawki opłat za zajęcie pasa drogowego powinna jedynie zastosować kryteria, o których mowa w art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych. Wprowadzenie i utrzymywanie zróżnicowanych stawek według kryterium podmiotowego, bądź przedmiotu prowadzonej działalności, wiązałoby się z nieuzasadnionym uprzywilejowaniem, czy też naruszeniem standardu określonego w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, a nawet w art. 32 Konstytucji RP. Organ stanowiący, podejmując akty prawne - w tym prawa miejscowego - w oparciu o normę ustawową, musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły wiąże się z istotnym naruszeniem prawa.

Dodatkowo należy zauważyć, że w przypadku kwestionowanych regulacji uchwały doszło do faktycznego zaniechania pobierania opłaty za zajęcie pasa drogowego. W orzecznictwie sądownoadministracyjnym wskazywano już na niedopuszczalność ustalenia dla opłaty za zajęcie pasa drogowego stawki 0%, równoważnej z zaniechaniem pobierania tej opłaty na terenie gminy, czyli zniesieniem obowiązku nałożonego przez ustawę (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 21 stycznia 2011 r. III SA/Wr 818/10 (dostępny na <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>)).

Mając na uwadze, że regulacje ustalające opłatę za zajęcie pasa drogowego wskutek umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego mają charakter kompleksowy, a przepisy uchwały wydanej w oparciu o przepis art. 40 ust. 8 ustawy o drogach winny tworzyć system spójny, uwzględniający kryteria zróżnicowania określone w art. 40 ust. 9 tej ustawy - wobec stwierdzenia, że przewidziane w § 2 **ust. 3 i ust. 4** oraz w § 3 **ust. 2 i ust. 3** uchwały zwolnienia od opłat naruszają prawo, organ nadzoru uznał, że zasadne jest stwierdzenie nieważności przepisów § 2 **ust. 3 i ust. 4** oraz w § 3 **ust. 2 i ust. 3** uchwały Nr X/103/2015 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 30 września 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych i innych będących w zarządzie Gminy Przecław.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak na wstępie.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

**z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO
DYREKTOR GENERALNY URZĘDU**

Janusz Olech